

ARVIOINTIKERTOMUS 2024

Tarkastuslautakunta 2021–2025

19.5.2025

RIIHIMÄKI

SISÄLTÖ:

ARVIOINTIKERTOMUKSEN LUKIJALLE	3
TARKASTUSLAUTAKUNNAN TEHTÄVÄ JA KOKOONPANO	5
TARKASTUSLAUTAKUNNAN ITSEARVIOINTI	7
TARKASTUSLAUTAKUNNAN SUOSITUKSET VUODELTA 2024	12
KAUPUNGIN STRATEGIAN TOTEUTUMINEN	13
VASTUSTAMATON VARTIN KAUPUNKI	13
TULEVAISUUDEN TEKIJÖIDEN KOTI	14
KESTÄVÄN KASVUN YHTEISÖ	14
RIIHIMÄEN ARVOT: REILUUS, RIPEYS JA ROHKEUS	15
TARKASTUSLAUTAKUNNAN ARVIO ARVIOINTIVUODEN PAINOPISTEISTÄ	18
TOIMIALOJEN JA VESIHUOLTOLIIKELAITOKSEN ARVIOINTI	21
TYÖLLISYYS- JA KOTOUTUMISUUDISTUSTEN VALMISTELU	22
TOIMIALOJEN YHTEISET TEHTÄVÄT:	
LAPSIYSTÄVÄLLINEN KUNTA JA HYVINVOINNIN EDISTÄMINEN	22
HALLINTO JA KONSERNI -TOIMIALA	23
TEKNOLOGIA JA INNOVAATIOT -VASTUUALUE	23
TIETOHALLINTO	24
VIESTINTÄ JA MARKKINOINTI	24
TEKNINEN TOIMIALA	25
SIVISTYKSEN JA HYVINVOINNIN TOIMIALA	26
ELINVOIMAN TOIMIALA	28
RIIHIMÄEN VESI	29
RIIHIMÄEN KAUPUNKIKONSERNIN ARVIOINTI	30
TILINPÄÄTÖSKIRJAN ARVIOINTI	32
SEURAAVALLE TARKASTUSLAUTAKUNNALLE	34

Arviointikertomuksen lukijalle

Arviointikertomus on tarkastuslautakunnan työn tulos. Sen tarkoituksena on antaa kaupunginvaltuustolle arvio kaupungin toiminnasta kunkin tilikauden osalta. Kertomuksen valmistelu pohjautuu kuultavien antamiin tietoihin ja käytettävissä olleisiin asiakirjoihin. Tarkastuslautakunta arvioi kaupungin toimintaa erityisesti taloudellisuuden ja toiminnan tuloksellisuuden näkökulmista sekä sitä, onko kaupunginvaltuuston asettamat sitovat tavoitteet saavutettu. Tarkastuslautakunnan tehtävänä on suorittaa poliittista arviointia, ei valvoa operatiivista toimintaa tai esimerkiksi konserniyhtiöitä, vaan nämä asiat kuuluvat kaupungin johdolle.

Tarkastuslautakunta valitaan valtuustokauden ajaksi, ja se laatii neljä arviointikertomusta. Nyt käsillä oleva kertomus on tämän tarkastuslautakunnan viimeinen. Tarkastuslautakunta on kuullut kaupungin ja konserniyhtiöiden palveluksessa olevia työntekijöitä ja johtavia viranhaltijoita. Kuultavien näkemykset yhdistyvät teemoiksi, joiden kautta tarkastuslautakunta esittää arvionsa. Toimiala- ja vastuualuekohtaista syvällistä arviointia ei tässä kertomuksessa siksi ole erikseen, mutta tavoitteiden saavuttamisen arviointi on edelleen keskiössä.

Kertomukseen sisältyy myös tarkastuslautakunnan oman toiminnan arviointia koko valtuustokauden aikana annettujen suositusten toteutumisen kautta. Suositusten toteutumista on arvioitu liikennevaloilla, ja toteutumisen mukaan laskettu tarkastuslautakunnan vaikuttavuusindeksi on 64,6 %. Se osoittaa, että suosituksia on noudatettu ja ne ovat edistäneet toiminnan kehittämistä. Osa tarkastuslautakunnan suosituksista on sellaisia, joiden vaikutukset näkyvät kuitenkin vasta pidemmällä aikavälillä.

Tämä arviointikertomus poikkeaa rakenteeltaan aiemmista. Ensin esitellään tarkastuslautakunnan toimintaa ja aiempien suositusten vaikuttavuutta. Sen jälkeen siirrytään arviointiosuuteen, jossa käsitellään

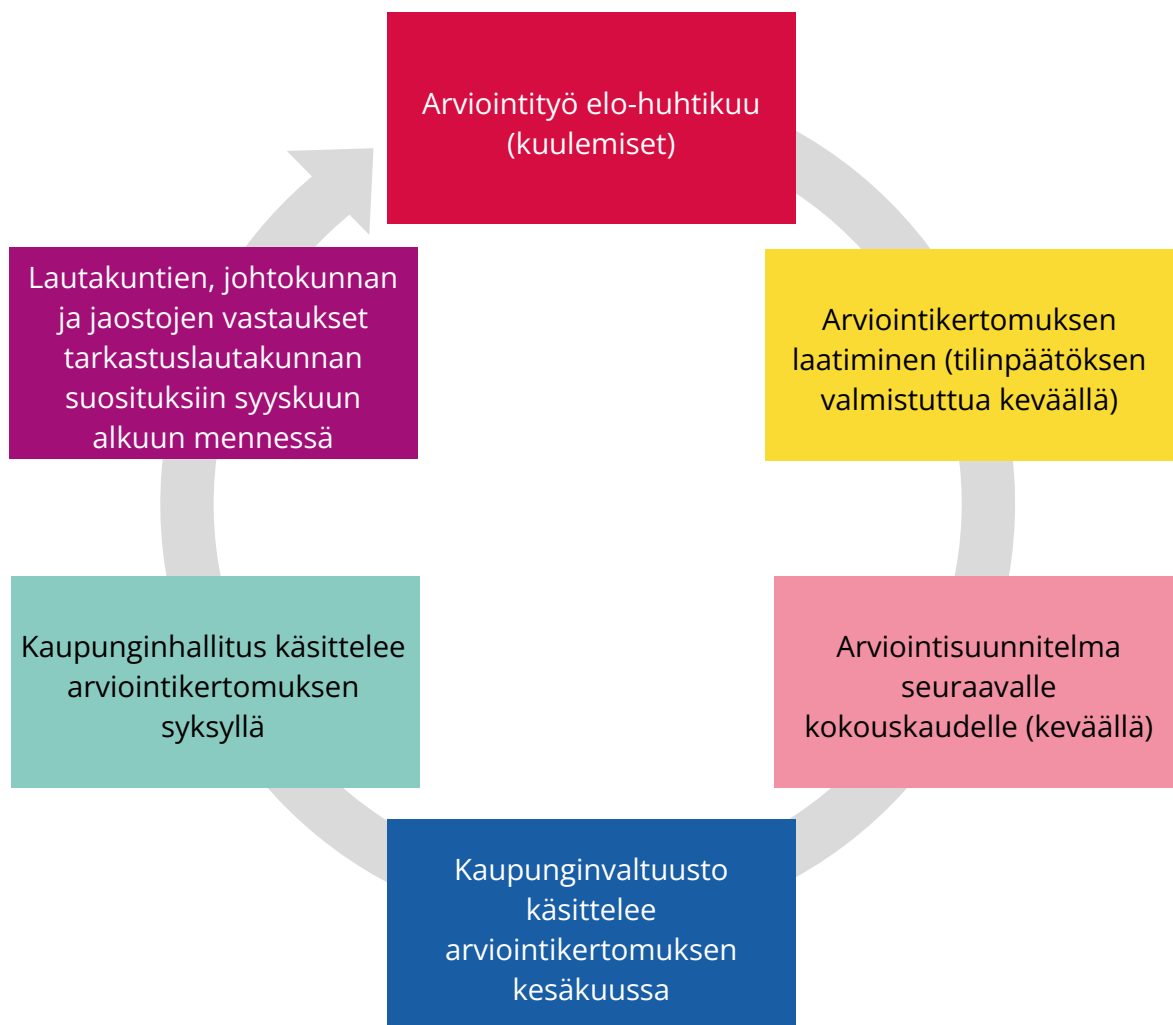
- tarkastuslautakunnan arvio RakasRiksu2035-strategiasta,
- havainnot kaupungin arvojen mukaisesta toiminnasta,
- arviointivuoden painopistealueet (korruptio, hankinnat, vakaan talouden ohjelma, päätöksenteon vaikeus ja yhteistyö),
- lyhyesti toimialat, vesihuoltoliikelaitos, konsernivalvonta ja konserniyhtiöt.

Tarkastuslautakunnan suositukset ovat sivulla 12.

Tarkastuslautakunta odottaa, että kaupungin toimielinten ja niiden alaiset yksiköt vastaavat myös tänä vuonna suosituksiin kirjallisesti ja konkreettisilla toimenpiteillä.

Tarkastuslautakunnan keskeisimmät huomiot on eroteltu muusta tekstistä punaisilla vaakaviivoilla ja merkitty R-symbolilla.

Kun arviointikertomus valmistuu, se toimitetaan käsiteltäväksi kaupunginvaltuustolle. Riihimäellä arviointikertomus käsitellään kesän alussa tilinpäätöksen yhteydessä. Valtuuston jälkeen kertomus etenee kaupunginhallitukseen, joka pyytää lautakuntia antamaan vastauksensa erityisesti tarkastuslautakunnan tekemiin nostoihin ja suosituksiin syyskuun loppuun mennessä.

Tarkastuslautakunnan tehtävä ja kokoonpano

Kuntalain 121 §:n mukaan tarkastuslautakunnan tehtävänä on:

- 1) valmistella valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat
- 2) arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla
- 3) arvioida talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävyttä, jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää
- 4) huolehtia kunnan ja sen tytäryhteisöjen tarkastuksen yhteensovittamisesta
- 5) valvoa 84 §:ssä säädetyn sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoitukset valtuustolle tiedoksi
- 6) valmistella kunnanhallitukselle esitys tehtäviään koskeviksi hallintosäännön määräyksiksi sekä arvioinnin ja tarkastuksen talousarvioksi.

Tarkastuslautakunta laatii arviointisuunnitelman ja antaa valtuustolle kultakin vuodelta arviointikertomuksen, jossa esitetään arvioinnin tulokset.

Tarkastuslautakunta laatii arviointisuunnitelman, joka ohjaa tarkastuslautakunnan työskentelyä.

Kausi alkaa elokuussa ja päättyy arviointikertomuksen tekemiseen keväällä. Tarkastuslautakunta on tehnyt arviointityötä syys- ja kevätkaudelle laaditun arviointisuunnitelman mukaisesti.

Arviointikokoukset ovat keskittyneet viranhaltijoiden ja työntekijöiden kuulemisiin ja kirjallisen materiaalin läpikäyntiin. Kokouksissa on arvioitu kaikkia kaupungin toimialueita ja vesihuoltoliikelaitosta sekä konserniyhtiöistä Riihimäen Kotikulma Oy:tä, Riihimäen Tilat ja Kehitys Oy:tä ja Riihimäen Kaukolämpö Oy:tä, joista jälkimmäistä kirjallisten aineistojen perusteella.

Tällä arviointikaudella tarkastuslautakunta edelleen kehitti työskentelyään aikatauluttamalla kuultaville ennakkoon esitettyjen kysymysten vastaamista, mikä jännevoitti tarkastuslautakunnan valmistautumista kokouksiin. Tarkastuslautakunta kiittää kuultavana olleita siitä, että he vastasivat esitettyihin kysymyksiin pyydettyssä aikataulussa.

Tarkastuslautakunta seuraa tilintarkastuksen etenemistä. Tilintarkastaja on vierailut tarkastuslautakunnan kokouksissa kerran tämän arviointikauden aikana. Tilintarkastaja antaa loppuraporttinsa tarkastuslautakunnan viimeisessä kokouksessa toukokuussa.

Tarkastuslautakunta on myös ylläpitänyt rekisteriä sidonnaisuusilmoituksista. Sidonnaisuusrekisteri on tärkeä työkalu avoimuuden ja läpinäkyvyyden varmistamiseksi julkisessa hallinnossa.

Rekisteri antaa mahdollisuuden tunnistaa mahdollisia eturistiriitoja. Toimielinten jäsenten ja toimielimestä riippuen sen varajäsenten sekä johtavassa asemassa olevien viranhaltijoiden on ilmoitettava tehtäviensä hoitoon liittyvät merkittävät sidonnaisuutensa. Sidonnaisuusrekisterin avulla kaupunkilaisilla on mahdollisuus arvioida päätöksentekijöiden riippumattomuutta ja objektiivisuutta.

Lisäksi tarkastuslautakunta on huolehtinut osaamisestaan lähettämällä jäseniään koulutuksiin. Tarkastuslautakunnan jäsenet kouluttautuivat tällä arviointikaudella FCG:n tarkastustoimijoiden kevätseminaarissa ja FCG:n ja BDO Oy:n järjestämässä hallinnon ja tarkastustoimen seminaarissa syksyllä.

Kuva 2: Kuvassa tarkastuslautakunnan jäsenet vasemmalta oikealle: Panu Karhinen, Antti Jetsu, Arja Tylli, Marja-Liisa Saarinen, Heidi Selenius, Matti Silvonen, Mirja Lammi, Sanna Sauramäki ja Tomi Sankari. Kuvan otti tarkastuslautakunnan sihteeri Piritta Vesaniemi.

Tarkastuslautakunnan itsearviointi

Tarkastuslautakunta on antanut vuosittain arviointikertomuksissaan suosituksia, joiden avulla se on pyrkinyt kehittämään kaupungin toimintaa. Suositusten toteuttaminen on selkeä tarkastuslautakunnan vaikuttavuuden mittari. Koska käsillä on tämän tarkastuslautakunnan viimeinen arviointikertomus, tarkastuslautakunta katsoi aiheelliseksi selvittää suositusten toteuttamista koko valtuustokauden ajalta. Tarkastuslautakunta kiittää kaikkia toimialoja ja vesihuoltoliikelaitosta toteutumiskyselyyn vastaamisesta.

Toimialoilta ja vesihuoltoliikelaitoksilta saadut tiedot on tiivistetty alla olevaan taulukkoon.

Kokonaan toteutetut suositukset on merkitty vihreällä värillä, osittain toteutetut keltaisella värillä ja toteuttamatta jääneet punaisella värillä. Yksi suosituksista ei ole enää hyvinvointialueuudistuksen jälkeen merkityksellinen, joten se on jätetty taulukossa valkoiseksi.

Selitys	liikennevalon väri	Indekspisteet
Suositus on toteutettu	 vihreä	1
Suositus on toteutettu osittain	 keltainen	0,5
Suositus ei ole toteutettu	 punainen	0
Suositus ei ole enää relevantti (ei laskettu mukaan indeksiin)		0

Jotta toteutumista voidaan arvioida numeerisesti, tarkastuslautakunta on antanut kullekin suositukselle indeksipisteitä. Kokonaan toteutetulle se antoi yhden (1) pisteen, osittain toteutetulle puoli pistettä (0,5) ja nolla pistettä suositukselle, jota ei ole toteutettu.

Arviointi- vuosi	Suositus	liikenne- valo	indeksi
2020	1. Tarkastuslautakunta suosittelee, että politiikkaohjelmien voimassaolo tehdään kaikille selväksi ja näkyväksi. Ohjelmat sisältävät merkittäviä linjauksia ja toimintatapoja, eikä niistä pidä luopua ennen kuin korvaava toimintatapa-asiakirja on valtuustossa hyväksytty.		0,5
2020	2. Tarkastuslautakunta suosittelee pohdittavaksi, kannattaisiko tulokortin näkökulmia yhdistellä niin, että saataisiin tulokortin tavoitteet selkeämmin koko henkilöstön tietoisuuteen. Tarkastuslautakunta suosittelee lisäksi, että toteutumattomat tavoitteet raportoidaan huolellisemmin kaupunginvaltuustolle.		0,5

Arviointi- vuosi	Suositus	liikenne- valo	indeksi
2020	3. Tarkastuslautakunta suosittelee, että koronatukien ylijäämä käytettäisiin valtuutettujen ilmaiseman tahdon mukaisesti koronasta jälkikäteen ilmeneviin kustannuksiin esimerkiksi työllisyshoidossa, varhaiskasvatuksessa, koulutuksessa sekä sosiaali- ja terveystoimissa.		0
2020	4. Tarkastuslautakunta suosittelee, että kaupunginvaltuuston ohjausvaltaa lisätään niin, että voidaan kiistattomasti todeta valtuuston asettaneen kaupungille taloudelliset ja toiminnalliset tavoitteet.		1
2020	5. Tarkastuslautakunta suosittelee, että omistajan tahtotila Riihimäen Kotikulma Oy:n osalta selvitetään niin, yhtiön tulokorttitavoitteiden ja talousarviokirjassa esitetyn myyntiselvityksen välinen ristiriita poistuu.		1
2020	6. Tarkastuslautakunta suosittelee, että jatkossa Tieran kanssa tehdyn Osaamiskeskus-kehittämishankkeen kaltaiset hankkeet tuodaan valtuustolle talousarviokäsittelyyn eikä kesken vuotta, jolloin kokonaisuus taloussuunnitteluvuosista on nähtävänä.		0,5
2020	7. Tietohallinnon kehittämiseksi tarkastuslautakunta on jo aikaisemmissa kertomuksissa suositellut kokonaisarkkitehtuurin laatimista. Nykyisessä tilanteessa tämän kivijalan laatiminen on välttämätöntä.		0,5
2020	8. Tarkastuslautakunta suosittelee, että täyttölupakäytäntö tuotaisiin valtuustolle tai muulle toimivaltaiselle taholle uudelleen päätettäväksi. Samassa yhteydessä menettelyä voitaisiin uudistaa ainakin siltä osin, kun se koskee laaja-alaisesti palvelevia tehtäviä, kuten hallinto-, asiantuntija- ja toimistohenkilötehtäviä		1
2020	9. Tarkastuslautakunta ehdottaa, että perhekeskuksen ja terveyskeskuksen yhteistyön kehittämiseksi käynnistetään kehittämisprojekti, johon otetaan avuksi ulkopuolinen fasilitoija.	ei enää relevantti	0
2020	10. Arvioinnin perusteella tarkastuslautakunta suosittelee ja kannustaakin varhaiskasvatusta, kouluja ja nuorisopalveluita aktiivisemmin ja matalammalla kynnyksellä ennaltaehkäisevästi pyytämään palveluarviointeja ja laatimaan tarpeen vaatimia lastensuojeluilmoituksia, jotta sijoitusten positiivinen trendi jatkuisi.		1

Arviointi- vuosi	Suositus	liikenne- valo	indeksi
2020	11. Kun tiedostetaan Herajoen alueella olevien kaivojen ongelmat, tarkastuslautakunta suosittelee otettavaksi pitkän tähtäimen tavoitteeksi ratkaista uusien kaivojen käyttöönottoa kaikilla mahdollisilla keinoilla.		1
2021	1. #RoboRiksu-kärkihankkeen konkreettiset aikaansaannokset ja analyysi strategisesta vaikuttavuudesta esitetään luottamushenkilöille.		1
2021	2. Asiakaspalautteen keräämiseen ja käsittelyyn luodaan säännönmukainen toimintamalli kaupungissa.		0,5
2021	3. Kehityskeskustelujen käymiseen panostetaan niin, että keskustelut käydään henkilöstön kanssa vuosittain.		0,5
2021	4. Vammaisneuvostolta, vanhusneuvostolta ja nuorisovaltuustolta kerätään jatkossa tietoa ja näkemyksiä nykyistä systemaattisemmin ennen päätöksentekoa.		1
2021	5. Kaupungissa kehitetään menetelmä, jonka avulla tarkastustoimijoiden suositukset tulevat toimeenpantua oikea-aikaisesti. Vastaavat viranhaltijat toimittavat sisäiselle tarkastajalle kuittauksen aina, kun jokin suositus on toimeenpantu.		0
2021	6. Konsernijohto varmistaa konserniyhtiöille asetettujen tavoitteiden tarkoituksenmukaisuuden niin, ettei jouduta tilanteeseen, jossa yhtiö ei näe kaupungin asettaman tavoitteen toimeenpanoa järkevänä.		1
2022	1. Tarkastuslautakunta ehdottaa, että luodaan taloudellisten ja toiminnallisten tavoitteiden avointa, läpinäkyvää ja ymmärrettävää raportointia varten yhtenäiset käytännöt. Toimintakertomuksen ja tilinpäätöskirjan luettavuutta voisi parantaa esimerkiksi nostoja, kuvaajia ja visuaalisia elementtejä lisäämällä.		0
2022	2. Tarkastuslautakunta ajattelee, että vastuullista taloudenpitoa on lautakuntien talousarvioehdotuksen valmisteleminen raamiin ja kaupungin sitoutuminen alkuperäiseen talousarvioon.		0,5
2022	3. Tarkastuslautakunta toivoo, että päätöksien, linjausten, ohjelmien ja suunnitelmien vaikuttavuutta elinvoimaisuuteen, asukastyytyväisyyteen ja väestönkehitykseen arvioidaan mitattavasti alusta asti.		0,5

Arviointi- vuosi	Suositus	liikenne- valo	indeksi
2022	4. Paikkatiedon palvelut olisi saatava resursoitua asianmukaisesti tavalla tai toisella.		0,5
2022	5. Tarkastuslautakunta suosittaa kaikkia toimialueita miettimään, miten ne voisivat panostaa lasten ja nuorten hyvinvointiin toimialueellaan.		1
2023	1. Tarkastuslautakunta ehdottaa tilinpäätöskirjan kehittämistä sellaiseksi, että se antaa ymmärrettävän kuvan kaupungin toiminnasta ja tavoitteiden saavuttamisesta. Raportoinnin on oltava niin selkeää, että tavoitteiden saavuttamista voidaan yksiselitteisesti arvioida.		0,5
2023	2. Tarkastuslautakunta toivoo, että Unicefin Lapsiystävällinen kunta -tunnustuksen edellyttämiin toimenpiteisiin kohdistetaan voimavaroja ja huomiota myös päätöksenteossa. Kaikessa kaupungin toiminnassa on huomioitava lapsivaikutusten arviointi. Tukea tarvitsevien lasten tarpeet tulee huomioida.		0,5
2023	3. Tarkastuslautakunta kannustaa kaupunkia toimialarajat ylittävään yhteistyöhön, jotta kunnan hyvinvointitehtävällä on edellytykset onnistua.		1
	indeksipisteet yhteensä		15,5

Vaikuttavuusindeksin osatekijä	Arvo
Suositusten lukumäärä valtuustokaudella yhteensä	24
Indeksipisteet yhteensä	15,5
Indeksi (indeksipisteet jaettuna suositusten lukumäärällä)	0,645833333

Indeksipisteet laskettiin yhteen ja summa jaettiin suositusten lukumäärällä (24). Jos kaikki suositukset olisivat toteutuneet kokonaan, indeksipisteitä olisi 24 ja toteutumisindeksi olisi 100 %. Tarkastuslautakunnan vaikuttavuusindeksipisteet olivat yhteensä 15,5. Prosentteiksi muutettuna tarkastuslautakunnan suositusten toteutumisindeksi oli 64,6 % valtuustokaudella 2021–2025. Tulosta voi pitää varsin hyvänä, ja se kertoo siitä, että suurin osa tarkastuslautakunnan suosituksista on johtanut toimenpiteisiin. Tarkastuslautakunta toivoo, että seuraavakin tarkastuslautakunta seuraa suositusten toteutumista johdonmukaisesti, jotta ajan myötä kertyy vertailtavaa tietoa.

Kuva 3. Ilmakuva, kuvaaja Kimmo Haapanen

Edellä on esitetty tarkastuslautakunnan suositukset koko valtuustokaudelta. Tarkastuslautakunta uudistaa suosituksista kaksi toteuttamatta jäänyttä ja toteaa, että kehittämistarve on edelleen olemassa. Kolmas toteuttamatta jäänyt suositus on liittynyt korona-aikaan, joten se ei ole enää merkityksellinen.

Tarkastuslautakunta kannustaa edelleen jatkamaan työskentelyä sen eteen, että koko organisaatiolle luodaan taloudellisten ja toiminnallisten tavoitteiden avointa, läpinäkyvää ja ymmärrettävää raportointia varten yhtenäiset käytännöt. Suositus annettiin vuonna 2022, ja se on edelleen ajankohtainen.

Tarkastuslautakunta uudistaa myös vuonna 2021 antamansa suosituksen. Kaupungin on varmistettava, että kaikkien tarkastustoimijoiden suositukset tulevat toimeenpantua oikea-aikaisesti. Tämä koskee niin tilintarkastajan, tarkastuslautakunnan kuin sisäisen tarkastajan antamia suosituksia. Suositusten toteuttamisesta tulee oma-aloitteisesti ilmoittaa sisäiselle tarkastajalle.

Tarkastuslautakunnan suositukset vuodelta 2024

Tarkastuslautakunnan suositukset ovat tämänvuotisen arviointityön perusteella seuraavat:

1. Tarkastuslautakunta suosittaa, että toimialajohtajat, vastuualueiden päälliköt sekä konsernijohto kouluttautuvat korruptioon ilmiönä. Tavoitteena on oppia tunnistamaan korruption eri muodot ja siihen liittyvät riskit sekä torjumaan korruption kaikkia muotoja.
2. Tarkastuslautakunta suosittaa, että eri toimialojen yhteistyön parantamiseksi selvitetään yhteistyön esteet ja pyritään löytämään yhteistyötä parantavia toimintatapoja. Samalla kartoitetaan, voiko viestinnän asiantuntijoiden osaamista hyödyntää enemmän kaupungin sisäisessä viestinnässä.
3. Esitettäviin vakaan talouden ohjelman säästötoimenpiteisiin pitää liittää pitkän aikavälin arvio säästöjen kokonaisvaikutuksista. On tärkeää, että nyt tehtävät säästötoimet eivät aiheuta lisäkustannuksia myöhemmin, jotta taloudenpito on kestävällä pohjalla.
4. Hankintojen keskittämistä on jatkettava ja kilpailutuksien lopputuloksista on tehtävä julkinen, valituskelpoinen päätös silloinkin, kun hankintalakia ei sovelleta. Oletusarvoisesti kaikki hankinnat on kilpailutettava, ja kilpailuttamatta jättämisen perusteet on dokumentoitava huolellisesti. Lähtökohtaisesti toimialojen ja vesihuoltoliikelaitoksen on hyödynnettävä hankintatiimin asiantuntemusta ja järjestelmiä kaikissa kilpailutuksissa.

Kaupungin strategian toteutuminen

Rakas Riksu -strategian tavoitteita kannattaa kirkastaa valtuustokauden vaihtuessa, sillä strategia tähtää kymmenen vuoden päähän vuoteen 2035. Pitempikään toteutusaika ei riitä, jos ei tiedetä, mitä on saavutettu, ja jos tavoitteet ja niiden mittarit eivät ole kunnossa. Strategian päivittämisessä on tärkeää huomioida myös hyvinvointialue- ja TE-uudistusten vaikutukset kaupungin toimintaan ja talouteen. Uuden valtuuston on hyvä pohtia, mitä tavoitteen näkökulmaa kannattaa mitata, ja voiko tavoitteita jakaa ajallisiin osatavoitteisiin, jotta tarpeen tullen voidaan korjata suuntaa. Strategiaan on kuuluttava seuranta, ja kehityskulkua vuodesta toiseen on pystyttävä ymmärtämään.

Kaupunginjohtaja on vienyt elinvoimaan liittyviä tavoitteita vahvasti eteenpäin, mutta sen sijaan kunnan perustehtävään eli palveluiden tuottamiseen liittyviä, strategiasta johdettuja tavoitteita ei toimenpideohjelmassa juurikaan ole. On hyvä, että elinvoimatavoitteita on, mutta samaan aikaan perustoimintaa koskevat tavoitteet puuttuvat.

Geopoliittinen maailmantilanne ja kansallinen markkinatilanne ovat olleet haastavia, ja kaupungin olisi hyvä miettiä, miten se omilla strategisilla toimillaan voisi vahvistaa alueellista vakautta ja kasvua. Seutuyhteistyöhön tehtävät panostukset hyödyttävät kaikkia alueen kuntia, ja kuntarajat ylittävä yhteistyö on erityisen tärkeää, kun houkutellaan yrityksiä seudulle.

Tarkastuslautakunta arvioi seuraavassa strategisten tavoitteiden tämänhetkistä edistymistä.

Vastustamaton vartin kaupunki

Riihimäen strateginen tavoite luoda "Vastustamaton vartin kaupunki" on edistynyt hyvään suuntaan. Kulttuuri- ja liikuntapalveluiden saavutettavuus on säilynyt hyvänä, ja kaupungin luontopalvelut ovat erinomaiset. Kuitenkin kaupallisten palveluiden väheneminen ja keskustan hiljentyminen ovat haasteita, joita ei ole vielä ratkaistu. Keskusta-alueen laajentuminen ei ole johtanut Peltosaaren, Voimalan tai Veturitallien visioiden toteutuksiin, ja konkreettinen tekeminen onkin kaupunkilaisten näkökulmasta keskittynyt lähinnä katujen korjaamiseen ja parkkipaikkojen muutoksiin. Yleiskaava 2050 edistää tiiviin kaupunkirakenteen kehittämistä.

Neuvoa antavien toimielinten näkyvyys ja tosiasialliset vaikutusmahdollisuudet kaupungin kehittämiseen mietityttävät tarkastuslautakuntaa. Kaupungin yhdistyskenttä on monipuolinen, mutta samalla hajaantunut. Vanhus- ja vammaisneuvostojen rooli viestinkantajana tulisi saattaa nuorisovaltuuston tasolle.

Tulevaisuuden tekijöiden koti

Hyvinvointialueuudistuksen myötä kaupungille on jäänyt paljon hyvinvointia edistäviä tehtäviä, joiden kokonaisuus on monipuolinen mutta vaikeasti hahmotettavissa. Rajapintojen ja riippuvuuksien hallinta eri toimijoiden välillä vaatii selkeyttämistä. Kunnan hyvinvointitehtävän ymmärrettävyyttä kuntalaisille voisi parantaa keskittymällä vuosittain muutamiin painopisteisiin.

Opetuksen ja varhaiskasvatuksen laadun parantaminen sekä nuorisopalveluihin panostaminen ovat tulevaisuuden tekijöiden kasvattamisen keskiössä. Riihimäki panostaa robotiikkaopetukseen, mutta vieläkään ei ole saatu yrityksiä, jotka voisivat hyötyä robotiikan osaamisesta. Tästä näkökulmasta tulevaisuuden tekijöitä odotetaan edelleen.

Kestävän kasvun yhteisö

Riihimäki on harvoja Kanta-Hämeen kuntia tai kaupungeja, joissa väkiluku kasvoi vuonna 2024, mutta pelkästään maahanmuuton ansiosta. Tarpeita vastaava asunto- ja yritystonttitarjontaa sekä monipuolisen asumisen mahdollisuuksia on haasteellisia toteuttaa nykyisessä markkinatilanteessa. Yritysten menestyminen ja houkuttelu ovat keskeisiä tavoitteita, mutta elinvoimaan liittyvät, valmistelussa olevat asiat eivät ole julkisia, mikä vaikeuttaa arviointia.

Kaupunki on edistynyt kohti hiilineutraaliutta ja luonnonvarojen kestävä kulutusta.

Ympäristöasioita on saatu eteenpäin myös osallistuvan budjetoinnin kautta. Kaupungin ympäristöraportti valmistuu aina niin myöhään, että sitä ei ehditä ottaa mukaan tarkastuslautakunnan arviointiin.

Kaupungin talouden ja omaisuuden hoitaminen on ollut vakaata, mutta väestörakenteen muutokset asettavat haasteita tulevaisuudelle. Jatkuva seuranta ja muutoksiin sopeutuminen ovat välttämättömiä.

Riihimäen arvot: reiluus, ripeys ja rohkeus

Tarkastuslautakunta arvioi seuraavaksi, miten Riihimäen kaupungin toiminta vastaa sen julkilausuttuja arvoja reiluus, ripeys ja rohkeus.

Riihimäki on profiloitunut vahvasti sotateollisuuden ja sotatalouden edelläkävijäksi, mikä on tuonut mukanaan merkittäviä muutoksia toimintaympäristöön. Teknologia- ja innovaatiojohtajan sekä kaupunginjohtajan puheissa on korostettu kaupungin roolia kaksikäyttöteknologia-alan kehityksessä. Hankerahoituksella on edistetty muun muassa Define-verkoston, joka pyrkii yhdistämään puolustusvoimat, puolustus- ja turvallisuusalan yritykset, oppilaitokset ja tutkimuslaitokset sekä useita muita toimijoita Riihimäellä ja Kanta-Hämeen alueella.

Riihimäen itselleen ottamat tehtävät verrattuna kuntien yleiseen toimialaan voivat haastaa toiminnan läpinäkyvyyttä ja eettisyyttä. Vaikka elinvoimaan panostaminen on hyvä asia, tulisi pohtia ääneen, miten geopoliittiset kriisit vaikuttavat nyt ja tulevaisuudessa Riihimäen seutuun. Riihimäki on perinteikäs varuskuntakaupunki, mutta kansainvälisen politiikan jännitteet eivät ole aikaisemmin tulleet näin lähelle kaupunkilaisten arkea.

Julkisten palveluiden sähköistymisessä pitää huomioida myös ne asukkaat, joilla ei ole osaamista tai laitteita, joita tarvitaan digipalveluiden käyttämiseen. Kirjaston asiakastietokoneet voivat olla joillekin kuntalaisille ainoa keino päästä tiedon äärelle ja osallistua palveluihin, ja henkilökohtaisen taloustilanteen kiristyessä palvelutarve kasvaa. Kaupunkilaisten auttaminen heidän arjessaan on tärkeää, ja kaupungin tulee vieläkin panostaa siihen, että sen tarjoamat palvelut ovat aidosti kaupunkilaisten tiedossa.

Tarkastuslautakunta esittää kaikille toimialoille pohdittavaksi, miten kaupunki tekee omaa toimintaansa ymmärrettäväksi ja näkyväksi kaupunkilaisille. Mitä kaupunkilainen kokee saavansa kaupungilta?

Riihimäki unelmoi paljon, mutta rohkeus kokeilla uutta on ehkä jäänyt unelmointipuheen varjoon. Tarkastuslautakunta kannustaa kaupunkia kokeilemaan rohkeammin ja luottamaan yhteisön voimaan. Yhteisöllisyyttä ei voi hoitaa yksinomaan sosiaalisessa mediassa, ja kaupungin järjestämiä

isoja tapahtumia on vähän. Kesäkeikat keräävät paljon ihmisiä, ja niitä kannattaa jatkaa. Yhteistyö yrittäjien kanssa tapahtumien yhteydessä tuottaisi näkyvyyttä ja mahdollisuuksia myös pienemmille toimijoille.

Henkilöstöasiat

Henkilöstökyselyn tulosten perusteella henkilöstö on pääosin tyytyväistä työhönsä Riihimäen kaupungilla. Erilaisten henkilöstö- ja ammattiryhmien tuominen esiin henkilöstöraportissa auttaisi paremmin hahmottamaan, miten kaupungin työntekijät todellisuudessa voivat. Nykyinen tapa yhdistää kaikki toimialat tasaiseksi massaksi vaikeuttaa kokonaiskuvan muodostamista.

Kilpailu tiettyjen alojen työntekijöistä on kovaa. Rekrytointihaasteet ovat edelleen merkittäviä erityisesti varhaiskasvatuksessa ja erityisopettajien tehtävissä. Rekrytoinnin osalta yleisesti tilanne on parantunut, eikä kuultavilta ole enää välittynyt viestiä rekrytoinnin vaikeudesta. Koko kaupungin tasolla suositteluindeksi eli eNPS-luku lähestyy tavoitetta. Tavoitetta kannattaa nostaa ja tavoite asettaa toimialoittain, jotta vaikeasti rekrytoitavien alojen antamat suosittelupisteet tulevat näkyväksi.

Kuva 4. Riihimäen kaupungin henkilöstökuva.

Sairauspoissaolojen määrä on noussut. Tuki- ja liikuntaelinvaivat ovat yleisin syy, ja yli 60-vuotiaiden osuus poissaoloista on suuri. Henkilöstöraportissa ei kuitenkaan ole esitetty korjaavia toimenpiteitä. Osatyökykyisyys on myös huolenaihe, eikä henkilöstöraportista käy ilmi, mitä ongelmalle todellisuudessa tehdään. Jotta sairauspoissaolojen määrä vähenee ja kaupunki työnantajana voi tukea työkyvyn säilymistä, tarvitaan ennalta ehkäiseviä toimenpiteitä ja suunnitelma niiden toteuttamiseksi.

Osana vakaan talouden ohjelmaa kaupungin työntekijöiltä poistettiin mahdollisuus ottaa vapaaehtoinen influenssarokotus. Ennaltaehkäisevä terveydenhuolto, kuten rokotukset, on kustannustehokasta. Tarkastuslautakunta pohtii, onko vakaan talouden ohjelman seurauksia mietitty riittävästi kokonaisuutena.

Kehityskeskustelujen toteutumisasaste on vuodesta toiseen 60 %, mikä on tarkastuslautakunnan mielestä edelleen liian alhainen. Henkilöstöraporttiin voisi lisätä selityksiä alhaisille luvuille, jotta kävisi ilmi, mikä osuus johtuu henkilöstön vaihtuvuudesta, poissaoloista, eläköitymisistä tai jostain muusta syystä. Tarkastuslautakunta pohtii, miten kaupunki työnantajana voisi varmistaa, että kehityskeskustelut käydään ja niiden kautta edistetään kaupungin strategisia tavoitteita.

Henkilöstölle järjestetään runsaasti erilaisia koulutuksia, mutta niiden kohdentaminen ja hyötyjen seuranta kaipaavat parannusta. Järjestelmiä ja henkilökohtaisia päätelaitteita ei välttämättä osata käyttää, mikä herättää kysymyksen siitä, kohdistuuko koulutus oikeisiin asioihin. On tärkeää, että koulutusten hyötyjä seurataan järjestelmällisesti ja arvioidaan, mitä vastinetta saadaan koulutukseen käytetyillä rahoilla.

Tarkastuslautakunnan arvio arviointivuoden painopisteistä

Tarkastuslautakunta asetti arviointivuoden 2024 painopisteiksi korruption torjunnan, vakaan talouden ohjelman, yhteistyön toimialojen välillä, päätöksenteon mahdollisen vaikeuden ja hankinnat. Seuraavaksi tarkastuslautakunta kokoaa havaintonsa ja suosituksensa koko kaupunkiorganisaatiota läpileikkaavasti.

Korruptio

Tarkastuslautakunta on arvioinut korruption esiintymistä kaupungin toiminnassa. Kuultavilta saadut vastaukset osoittavat, että korruptiota ei ole havaittu, ja toiminnan ilmoitetaan olevan kaupungin arvojen ja eettisten periaatteiden mukaista. Lautakunta kuitenkin pohtii, onko korruption havaitsemiseen riittävästi valmiuksia ja ymmärrystä. Suosituksena on, että johtotaso ja esihenkilöt kouluttautuisivat korruption ja piilokorruption teemoista, jotta ymmärrys ja korruption ilmenemismuotojen havaitseminen lisääntyisivät. Korruption torjunta edellyttää laajempaa ymmärrystä ja aktiivista ennakkointia.

Korruption määritelmä

Korruption voi jakaa kahteen muotoon: näkyvään korruptioon ja piilokorruptioon. Näkyvän korruption keskeisiä piirteitä ovat lahjonta, korruptiorikokset ja virkarikkeet. Piilokorruptiossa käytetään esimerkiksi poliittista tai taloudellista valtaa väärin, vaikka toimitaan muodollisesti lakien ja säädösten puitteissa. Piilokorruptiolle on myös tyypillistä pienien piirien ja suljettujen verkostojen suosinta, mikä ilmenee yhteisien varojen, etujen ja vallan jakamisena arveluttavin perustein niiden jäsenille. Myös huono hallinto voi olla korruptiota.

Kiviaho, M., & Knuutila, M. (2022). Korruptiontorjunta kunnallishallinnossa: Askelmerkkejä hyvään hallintoon. Oikeusministeriön julkaisuja, selvityksiä ja ohjeita 2022:9. <https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/164486>

Hankinnat

Useat kuultavat kertoivat tarkastuslautakunnalle, että täydessä kokoonpanossaan toimiva hankintatiimi on hyvä asia ja helpottaa toimialojen työtä. Hankintojen osalta tarkastuslautakunta on kiinnittänyt huomiota siihen, että pienhankintoja ei vielä kaikkialla viedä Cludia-järjestelmään. Kaikkien toimialojen sekä vesihuoltoliikelaitoksen on kehitettävä hankintoja niin, että hankintojen keskittämisestä saadaan täysi hyöty niin kustannuksien kuin laadunkin osalta. Erityisesti korruption näkökulmasta on syytä huomioida, että vähäinen määrä tarjouksia avoimissa kilpailutuksissa voi herättää epäilyksiä.

Lautakunta pohtii, riittääkö halvin hinta valintaperusteeksi, kun pitäisi huomioida kaupungin strategiset tavoitteet, eettiset periaatteet ja korruption torjunta. Edullisin hinta ainoana valintakriteerinä voi johtaa epärealistisiin tarjouksiin, mikä ei ole kaupungin edun mukaista. Kilpailutusten reiluuden ja tasapuolisuuden varmistamiseksi tarvitaan myös laatukriteerejä ja erikoisosaamista kilpailutuksen sisällön määrittelyyn. Tarjosten vertailussa tarjotun työn määrän ja laadun realistisuutta tarjottuun hintaan nähden olisi kyettävä arvioimaan kokonaisedullisuuden näkökulmasta.

Sopimushallinta on ollut aikaisemmin puutteellista, ja vaikka kehittymistä on tapahtunut, asia ei ole vielä täysin kunnossa. Tiedolla johtaminen edellyttää, että oikea tieto on oikea-aikaisesti saatavilla.

Vakaan talouden ohjelma

Tarkastuslautakunta pitää tärkeänä, että kaupungin talous pidetään tasapainossa. Uuden talousjohtajan tuore näkökulma tuonee havaintoja parannustarpeista ja vastaavasti kehittämistoimia. Lautakunta on kuitenkin huolissaan kaupungin velkaantumisesta ja tulojen riittävydestä tulevaisuudessa. Vakaan talouden ohjelman toimenpiteet eivät ole riittäviä, jos säästöt etsitään asioista, jotka on joka tapauksessa tehtävä myöhemmin.

Tulevaisuutta ajatellen investointeja on tehtävä tiukassakin taloustilanteessa. Vaikka talousarvio tehdään vuodeksi kerrallaan, on ajateltava pitkäjänteisesti usean vuoden päähän ja mahdollistettava se, että tuottoja voidaan saada jatkossakin, vaikka kaikki tuotot eivät realisoidu nykyhetkessä.

Investointien perustelussa tulisi huomioida myös henkilöresurssien näkökulma.

Tarkastuslautakunta haastaa kaupunkia harkitsemaan toimintakohtaisen työajan tarkkailun käyttöönottoa. Jo lyhytaikainen tarkastelu voisi selkeyttää erilaisten hankekustannusten, oman työn hinnan sekä laite- ja ohjelmistokustannusten kohdistumista. Johto voisi esimerkinomaisesti siirtyä tarkkaan kohdistettuun työajan seuraamiseen itse, mikä edistäisi käytännön leviämistä organisaatioon laajemminkin. Työajan seuranta olisi olennainen osa tiedolla johtamista.

Yhteispeli ja toimintakulttuuri

Tarkastuslautakunta kysyi kaikilta kuultavilta toimialojen välisestä yhteistyöstä ja mahdollisesta päätöksenteon vaikeudesta. Tarkastuslautakunta kiinnitti huomiota siihen, että useiden kuultavien mukaan toimialojen välisiä rajoja ei yhteistyössä ole, mutta oman toimintakentän rajaaminen tuli esille muissa kysymyksissä. Vaikka toimintakentän rajoista pidettäisiin kiinni, on huomioitava, että kaupungin edun on oltava kaikkien päämääränä. On tärkeää, että hyvät puheet siirtyvät käytännön toiminnaksi. Muutoksia pitää johtaa, ja ihmisten siirtäminen paikasta toiseen ei ole sama asia kuin toimintakulttuurin muuttaminen ja uusien toimintamallien ja vastuunjakojen omaksuminen.

Henkilöstövaihdoksissa hiljainen tieto on edelleen isossa roolissa. Uudella johtoasemaan tai asiantuntijarooliin tulevalla henkilöllä menee kohtuuttoman kauan aikaa ottaa tehtävänsä haltuun, koska työtehtäviä ja aiemmin tehtyjä päätöksiä ei ole kattavasti dokumentoitu.

Aiemmissa arviointikertomuksissa huomioitu tietohallinto on saanut tänä arviointivuonna positiivista palautetta toimialoilta. Selvästi tietohallintoon on kiinnitetty huomiota ja yhteistyön edellytyksiin panostettu. Tarkastuslautakunta on hyvillään, että asiat ovat menneet parempaan suuntaan ja kehitystä on tapahtunut. Toimialojen ja taloushallinnonkin välistä yhteistyötä on kehitetty, mutta tekemistä on vielä.

Yhteenveto

Arviointivuoden painopisteiden arviointi on tuottanut vaihtelevia tuloksia. Kehittämiskohteita löytyy muun muassa korruption havaitsemisessa, hankintojen keskittämisen ja laatuksiteereissa sekä yleisen toimintakulttuurin muutoksessa. Näihin liittyvät suositukset on esitetty arviointikertomuksen alkupuolella sivulla 12. Toimialojen välisestä vastuunjaosta käydään

organisaatiossa nyt keskustelua, ja yhteistyö toivottavasti paranee. Jatkuva arviointi ja kehittäminen ovat avainasemassa kaupungin strategisten tavoitteiden saavuttamisessa.

Toimialojen ja vesihuoltoliikelaitoksen arviointi

Tässä arviointikertomuksessa pääpaino on poikkihallinnollisessa ja toimialarajat ylittävässä arvioinnissa. Sen vuoksi kaikkia toimialoja, vastuualueita, palvelualueita ja yksiköitä ei välttämättä ole erikseen tuotu esiin.

Kaupungin toimialat ovat erikokoisia, ja ne tuottavat kaupungin palveluita kukin oman talousarvionsa (TA) puitteissa. Alla taulukossa esitetään kaupungin toimialojen toimintakatteet ja henkilöstön määrä henkilötyövuosina vuodelta 2024. Toimintakate on taloudellinen mittari, joka kuvaa toimialan käyttötulojen ja -menojen erotusta. Positiivinen toimintakate tarkoittaa, että tuotot ovat suuremmat kuin kulut, kun taas negatiivinen toimintakate tarkoittaa päinvastaista. Henkilötyövuosien määrä osoittaa, kuinka paljon työvoimaa on käytetty toiminnan toteuttamiseen. Yksi henkilötyövuosi tarkoittaa yhden henkilön täysipäiväistä työpanosta yhden vuoden ajan. Henkilötyövuosien jakauma kuvastaa toimialojen erilaisia palvelutehtäviä ja resursointitarpeita, suurimpana sivistyksen ja hyvinvoinnin toimiala.

Toimiala/ toimintakate	Alkuperäinen TA 2024	Muutettu TA 2024	Toteuma euroina	Toteuma prosentteina	Henkilö- työvuodet yhteensä
Hallinto ja konserni	-12 914 200 €	-12 882 900 €	-11 212 781 €	87,04 %	120,82
Elinvoiman toimiala	-4 068 600 €	-4 901 600 €	-4 515 985 €	92,13 %	82,34
Sivistyksen ja hyvinvoinnin toimiala	-51 343 800 €	-53 012 700 €	-53 015 974 €	100,01 %	693,39
Tekninen toimiala	-4 994 600 €	-4 994 600 €	-4 387 597 €	87,83 %	170,92

Vuonna 2024 toimintakate pysyi lähes muutetun talousarvion mukaisena sivistyksen ja hyvinvoinnin toimialalla, mutta hallinnon ja konsernin sekä teknisen toimialan osalta jäätin budjetoidusta tasosta. Elinvoimankin toimialalla toimintakate alitti muutetun talousarvion.

Työllisyys- ja kotoutumisuudistusten valmistelu

Riihimäki toimii Etelä-Hämeen työllisyysalueen (EHTA) vastuukuntana. Puolitoistavuotinen valmistautuminen TE25-uudistukseen tuli päätökseen, ja työllisyyspalvelut, kunnalle siirtyneet työvoimapaalveluiden toiminnot ja kotoutumispalvelut siirrettiin hallinto ja konserni -toimialalta elinvoiman toimialalle 1.1.2025 alkaen.

Tarkastuslautakunnan käsityksen mukaan valmistelutyö tehtiin hyvin, mutta riskiarviointia olisi ollut aiheellista tehdä ennen muutosta. Taloudellisiin vaikutuksiin tulee kiinnittää jatkossa huomiota, sillä työttömyyden kulut siirtyvät yhä enemmän kuntien vastuulle. Tarkastuslautakunta toivoo, että yhteistyö muiden työllisyysalueiden kanssa on toimivaa.

Riihimäki on ollut aktiivinen kotoutumisen kehittämisessä ja tehnyt hyvää työtä, mikä on parantanut kaupungin mainetta. Kotoutumistyö on saanut näkyvyyttä, ja kaupungin arvoja on toteutettu konkreettisesti. Tarkastuslautakunta on hyvillään tiiviistä yhteistyöstä Hämeen ammattikorkeakoulu HAMKin kanssa mutta muistuttaa, että opiskelijamäärän lisääntyminen Riihimäellä edellyttää esimerkiksi opiskelijoille sopivan asuntotarjonnan lisäämistä. Uusien kuntalaisten palvelutarpeen lisääntyminen näkyy erityisesti varhaiskasvatuksessa ja opetuksessa.

Toimialojen yhteiset tehtävät: Lapsiystävällinen kunta ja hyvinvoinnin edistäminen

Lapsiystävällinen kunta -työn konkreettisia vaikutuksia ja sen eteen tehtyjä toimenpiteitä ei raportoida tilinpäätöskirjassa. Tekninen toimiala on jossain määrin huomioinut sen, mutta sivistyksen ja hyvinvoinnin toimiala on keskeinen toimija tässä työssä. Tarkastuslautakunta ihmettelee, miksi lapsiystävällinen kunta -tunnustus on hankittu, jos sen mukaisia toimia ei vaadita raportoitavan.

Vuonna 2024 Riihimäen hyte-kertoimen tulos- ja prosessi-indikaattorien keskiarvo on laskenut, mikä herättää huolta kaupungin hyvinvointitehtävän kehittymisestä. Hyte-kerroin (hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen kerroin) on kannustin, joka otettiin käyttöön osana hyvinvointialueuudistusta. Se tarkoittaa, että kuntien rahoituksen valtiosuuden suuruus määräytyy osittain niiden tekemän hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyön perusteella.

Hyte-kertoimen laskennassa käytetään kahta indikaattorityyppiä: prosessi-indikaattoreita ja tulosindikaattoreita. Prosessi-indikaattorit mittaavat kunnan hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen työn nykytilannetta, kun taas tulosindikaattorit mittaavat muutosta väestön hyvinvoinnissa ja terveydessä. Hyvinvointiraportin perusteella päihdetilanne on erityisen huolestuttava, sillä lasten ja nuorten ehkäisevän päihdetyön paikallinen ja monitoimijainen verkosto ja toimintamalli eivät ole toteutuneet. Lisäksi ikäihmisten hyvinvoinnissa on havaittu merkittäviä huolenaiheita, jotka vaativat erityistä huomiota ja toimenpiteitä.

Hallinto ja konserni –toimiala

Vastuualueiden tavoitteiden toteutuminen ja tilinpäätösraportointi

Tilinpäätöskirjassa eri vastuualueiden raportointi on kovin eritasoista. Taulukoiden alla ei ole tekstiselityksiä, ja raportoinnissa on vanhaa tietoa, kuten lähtö- ja palautekyselyn mittari vuodelta 2023. Kaikille vastuualueille ei ilmeisesti ole asetettu sitovia tavoitteita.

Teknologia ja innovaatiot -vastuualue

Vuoden 2024 alussa aloittaneeseen teknologia ja innovaatiot -vastuualueeseen liittyvät muun muassa puolustusalan yhteistyöhanke Define, kiertotalous, robotiikka, SmartCity, Veturitallit ja Maanpuolustusareena. Teknologia ja innovaatio -vastuualueen arviointi on haastavaa, koska sille ei ilmeisesti asetettu sitovia tavoitteita, joiden toteutumisesta olisi saatavilla tietoa. Robotiikan tavoitteiden, kuten opettajavierailujen, merkityksellisyys ainoana sitovana tavoitteena on kyseenalainen, eikä työllisyys- ja yritysnaökulmasta ole nähtävissä tuloksia. Tarkastuslautakunta pohtii, kuuluuko robotiikkaopetus varsinaisesti tälle vastuualueelle, koska se liittyy läheisesti sivistyksen ja hyvinvoinnin toimialaan.

Hankkeiden rahoituksen budjetointi on ollut onnistunutta, ja lautakunta toivoo, että ulkopuolisen rahoituksen turvin teknologia ja innovaatiot -vastuualue tuottaa kaupunkiin elinvoimaa ja lisää innovaatioita. Tiivis yhteistyö kaupungin muiden toimijoiden, kuten työllisyyspalveluiden kanssa on tärkeää. On tärkeää pohtia, miten teknologia ja innovaatiot -vastuualueen panostukset kohtaavat vakiintuneet toiminnot ja lakisääteiset palvelut ja mikä on mitattava hyöty kaupungin kannalta.

Tietohallinto

Tietohallinnossa on tunnistettu paljon korjausvelkaa, ja tarkastuslautakunta katsoo, että vaikka syntyneisiin vaurioihin tietohallinnon ja toimialojen välisessä luottamuksessa on päästy puuttumaan, työtä on vielä jatkettava. Tietohallinnon kriisistrategian toteuttaminen tietohallintopäällikön vaihtumisen jälkeen on käynnissä. Toimintakulttuurin haasteet ja vuorovaikutteisuus ovat kaikkien vastuulla, ei vain yhden vastuualuepäällikön harteilla.

*Vakaan talouden ohjelmassa säästöjä etsitään tietohallinnostakin.
Säästöpainneiden allakin on tärkeää panostaa tietoturvaan riittävästi.*

Viestintä ja markkinointi

Viestinnän yhteistyö muiden toimialojen kanssa kaipaa kehittämistä, ja viestinnän rooli eri toimialojen välisen yhteistyön rakentamisessa voisi olla vahvempi. Viestinnän ja markkinoinnin linjauksissa tulisi ottaa kantaa yritys yhteistyöhön ja sidosryhmien kanssa viestimiseen.

Kaupungin viestintä on tällä hetkellä päätöskeskeistä ja organisaation näkökulmasta johdettua. Tämän vuoksi osa tärkeästä tiedosta ei tavoita kuntalaisia. Viestintä on hajautunut useisiin eri kanaviin, joiden seuraaminen vaatii digivälineitä ja -taitoja. Erityisesti kriittisten palveluiden, kuten vesihuollon, osalta viestinnän saavutettavuus on turvattava kaikille. Viestinnän vaikuttavuutta ja kustannustehokkuutta voidaan parantaa kehittämällä monikanavaisuutta ja lisäämällä yhteistyötä eri toimijoiden välillä.

Tarkastuslautakunta pitää hyvänä esimerkkinä toimivasta viestinnästä Riihimäen kulttuuripalveluiden koostamia kulttuuritärppejä, joissa kootaan myös muiden toimijoiden tapahtumia yhteen ilmoitukseen. Kaupunki oli vuonna 2024 hyvin esillä, ja Ole Riksu -markkinointikampanja näkyi vaikkapa Helsingissä.

Tekninen toimiala

Teknisen toimialan raportointi tilinpäätöskirjassa on selkeää ja tekstissä yhdistyvät onnistuneesti kokonaisuus ja yksityiskohdat. Raportin hyvä luettavuus helpottaa ymmärtämistä ja hyödyntämistä päätöksenteossa. Tarkastuslautakunta pitää tärkeänä, että tämänkaltaisen selkeä raportointitapa jatkuu myös tulevina vuosina.

Toimialan resurssien käyttöön liittyy joitakin haasteita. Työaikaa kuluu huomattavasti sellaisten projektien ja investointien selvittelyyn ja suunnitteluun, jotka eivät lopulta johda toteutukseen. Näitä on oltava, mutta on huomioitava, että niihin käytetty henkilöresurssi on pois muusta tekemisestä. Lautakunta pitää tärkeänä, että selvitetään, kuinka paljon rahaa on käytetty toteutumattomiin hankkeisiin ja miten suunnitteluressurssija voitaisiin kohdentaa vaikuttavammin. Projektien onnistunut läpivienti vaatii, että tekninen toimiala otetaan mukaan valmisteluun riittävän aikaisessa vaiheessa. Nyt toimiala joutuu usein reagoimaan kiireellisesti ilman mahdollisuutta pitkäjänteiseen oman toimintansa suunnitteluun. Tarkastuslautakunta pohtii, miten eri suunnitelmien ja projektien yhteisvaikutuksia tuotaisiin päätöksentekijöille esiin näkyvämmiin.

Tiedolla johtaminen edellyttää, että vaihtoehtoiset ratkaisut ja niiden seuraukset ovat päätöksentekijöiden ulottuvilla.

Kaupungin varattavien tilojen saatavuuteen liittyy edelleen kehittämistarpeita. Kun tilojen käyttöastetta halutaan kasvattaa, on tärkeää selvittää, onko pullonkaulana varaajien päällekkäiset tarpeet, tilojen vähyys vai niiden löydettävyys ja varattavuus. Tilavuokrien määrätymisperusteet ja käyttökustannukset on osattava tuoda päättäjille ymmärrettävästi esiin, jotta vuokrien korotuksista voidaan keskustella avoimesti ja perustellusti. Tilojen vuokraamisessa on huomioitava ennen kaikkea kuntalaisten tarpeet, mutta tiloista saatavan vuokratuoton on pääsääntöisesti vastattava niistä syntyviä kustannuksia.

Uimahalli valmistui vuoden 2024 aikana, ja avajaisia vietettiin helmikuussa 2025. Uimavalvonta on ulkoistettu, ja lautakunta pohtii, onko kaupungilla kokonaisvaltainen käsitys ulkoistuksen kustannusten kehityksestä ja palvelun laadusta. Vaikka uimavalvonta on ulkoistettu, vastuu sen

järjestämisestä säilyy kaupungilla. On tärkeää, että kaupunki toimii aktiivisena ja osaavana tilaajana julkisilla varoilla järjestettävissä palveluissa.

Sivistyksen ja hyvinvoinnin toimiala

Valtuustoon nähden sitovien tavoitteiden toteutumista kuvaava raportointi kaipaa selkeyttämistä. Osassa tavoitteista ei ole tietoa, ja osassa "lähestyy tavoitetta" -merkintä tarkoittaa itse asiassa tilanteen huonontumista viime vuoteen verrattuna. Tavoitteiden toteutumisesta pitää raportoida riittävällä tarkkuudella, selvästi ja ymmärrettävästi, erityisesti kun kyseessä on kaupungin suurin toimiala.

Henkilöstömäärien muutoksia ei perustella tilinpäätöksessä, eikä ulkoisen rahoituksen vaikutuksia avata riittävästi. Palveluiden kustannuksia tulisi esittää vertailukelpoisesti esimerkiksi euroina per oppilas tai asukas. Tarkastuslautakunta uskoo, että kaupungilla on olemassa tarvittavat pohjatiedot, mutta kirjaustarkkuutta on parannettava. Lisämäärärahojen toistuva hakeminen viittaa taloussuunnittelun ongelmiin, ja talousraportoinnin selkeys ei vielä tue päätöksentekoa riittävästi. Tarkastuslautakunta toivoo, että toimialan talousraportointi parane.

Vuonna 2024 tehty päätös olla rakentamatta Itäistä koulua ja päiväkotia vaikutti moneen muuhun ratkaisuun, kuten Peltosaaren koulun lakkauttamiseen ja yksilöllisen pienryhmäopetuksen tilojen uudelleensijoitteluun. Toimialaa koskevat ratkaisut heijastuvat suoraan kaupunkilaisten arkeen.

R *Tarkastuslautakunta katsoo, että varhaiskasvatuksen pitkäjänteinen kehittäminen esiopetuksen, koulupolun ja perheystävällisyyden näkökulmasta on erittäin tärkeää. Myös työntekijöiden työolosuhteet on huomioitava.*

Varhaiskasvatuksessa osa käytössä olevista tiloista on hyviä, mutta osa puutteellisia lasten ja työntekijöiden kannalta. Terveellinen ja turvallinen oppimisympäristö on keskeinen osa laadukasta varhaiskasvatusta. Lapsimäärän kehitystä tulee seurata tiiviisti, esimerkiksi alle 3-vuotiaiden määrän kasvu lisää tilojen ja henkilöstön tarvetta. Perhepäivähoidon väheneminen näyttää toiminnan supistamiselta, vaikka taustalla olisikin muutos palvelutarpeessa.

Toimiala on varautunut tuleviin henkilöstön pätevyyttä ja mitoitusta koskeviin lakimuutoksiin kouluttamalla omaa henkilöstöään, mistä tarkastuslautakunta antaa myönteistä palautetta. Muuta kuin suomea äidinkielenään puhuvien lasten osuus kasvaa, kun Riihimäelle tulee uusia asukkaita muista maista. Samalla kasvaa tarve valmistavalle opetukselle, S2-opetukselle ja oman äidinkielen opetukselle, mikä edellyttää lisäresursseja.

Taloudellisesti kestävä suunnittelu tulee yhdistää laadukkaaseen palveluun. Esimerkiksi materiaalien puute taide- ja taitoaineissa heikentää opetuksen laatua. Virka- ja palkkarakenteisiin liittyvät säästöpäätökset voivat pitkällä aikavälillä aiheuttaa kustannusten kasvua, ja tarkastuslautakunta korostaa kokonaisvaikutusten arvioinnin merkitystä.

R *Koulukiusaamisen ehkäisemiseksi käyttöön otettu ReiluRiksu-malli ei julkisten lähteiden perusteella vaikuta riittävältä. Onko uusi toimintamalli ajettu käytäntöön kunnolla ja toimintatavan muutosta seurattu?*

Sivistyksen ja hyvinvoinnin toimiala on keskeinen tekijä ennaltaehkäisevässä työssä. Nuorison pahoinvointiin on puututtava ajoissa. Nuorisopalveluihin ja -tiloihin on panostettava, ei vain rakennuksina, vaan toimivina ja vetovoimaisina kohtaamispaikkoina. Myös koulukiusaamisen ehkäisyssä käytetty ReiluRiksu-malli kaipaa seurantaa ja arviointia: onko toimintatapaa viety käytäntöön ja seurattu vaikutuksia riittävästi?

Kaupungissa tarvitaan lisää ei-kaupallisia, kaikille avoimia tiloja, jotka edistävät yhteisöllisyyttä ja hyvinvointia. Kirjasto on tästä hyvä esimerkki.

R *Nuorisopalveluista säästäminen todennäköisesti aiheuttaa lisäkustannuksia myöhemmin.*

Elinvoiman toimiala

Tilinpäätöskirjassa toimialan talousraportointi ja taulukot ovat valitettavan vaikeasti tulkittavissa. Huolittelematon esitystapa haittaa tehokasta arviointia ja tietopohjaista päätöksentekoa. Raportoinnin selkeyttäminen ja lukujen esittäminen ymmärrettävässä muodossa on jatkossa välttämätöntä. Myönteistä on, että tavoitteiden toteutumista on raportoitu selkeästi liikennevalovärein, ja suurin osa tavoitteista on toteutunut.

Elinvoiman toimiala kattaa hyvin erilaisia tehtäviä, kuten esimerkiksi työllisyyttä, kulttuuria, rakennusvalvontaa, ympäristöterveydenhuoltoa ja kaavoitusta. Tämä herättää kysymyksen, onko nykyisellä toimialan johtamisrakenteella edellytyksiä huolelliseen ja paneutuvaan johtamiseen kaikkien osa-alueiden osalta. Tarkastuslautakunta kehottaa harkitsemaan esimerkiksi kulttuuri- ja tapahtumatoimintojen eriyttämistä omaksi kokonaisuudekseen oman toimielimen alaisuuteen.

Tarkastuslautakunta ei saanut riittäviä tietoja peruttujen vuoden 2027 asuntomessujen valmistelun aiheuttamista kustannuksista. Tiedon puute johtuu siitä, että kaupungin toimintakulttuuriin ei kuulu huomioida oman työn hintaa kustannuksina. Kaikissa projekteissa kustannukset tulee kirjata kootusti projektin kustannuspaikoille, mukaan lukien oman henkilöstön käyttämä työaika ja ostetut ulkopuoliset palvelut. Läpinäkyvä kustannusraportointi on keskeinen edellytys toiminnan arvioinnille.

Toimialalla on runsaasti sellaisia valmistelussa olevia projekteja, joiden etenemisestä ei voida vielä tiedottaa. Tämä hankaloittaa toiminnan läpinäkyvyyttä, mutta on ymmärrettävää. Mahdollisuuksien mukaan kuntalaisille tulisi tiedottaa uusista suunnitelmista silti hyvissä ajoin, jotta he voivat ottaa asioihin aidosti kantaa ja käyttää vaikuttamismahdollisuuksiaan.

Kaavoituksen ja maanhankinnan tavoitteet eivät ole toteutuneet hankalassa markkinatilanteessa. Tämä on elinvoiman kannalta keskeinen ongelma, johon on kiinnitettävä erityistä huomiota tulevalla suunnittelukaudella.

Museotoiminta on ollut menestyksekkästä. Kävijämäärät ja talousluvut ovat vahvoja, ja lasikaupunkibrändi on vahvistunut. Kävijätilastoja ei kuitenkaan ole esitetty vertailukelpoisessa

muodossa, mikä vaikeuttaa kehityksen seuraamista. Suomen lasimuseon saama Suomi-palkinnon kunniakirja on hieno osoitus museon merkittävydestä.

Toimialan henkilöstömäärä on kasvanut selvästi, mutta raportissa ei ole avattu muutoksen taustoja. Myös organisaatorakenteesta johtuvia muutoksia tulisi selittää, jotta päätöksenteko ja luottamus toimintaan vahvistuvat. Työllisyysjaoston toiminta ei näy lainkaan tilinpäätöksessä, vaikka se aloitti työnsä jo vuonna 2024.

Riihimäen Vesi

Vesihuolto on kuntalaisille keskeinen peruspalvelu, ja liikelaitoksen taloudellinen vaikutus kaupungin kokonaistalouteen on merkittävä, miljoonaluokkaa. Läpinäkyvyyden parantamiseksi tilinpäätöksessä tulisi selkeästi esittää esimerkiksi vesihuoltoliikelaitokselle myönnettyt lainat, niiden myöntöajankohdat, käyttötarkoitukset ja takaisinmaksuajat.

Riihimäen Veden tilinpäätöstä koskee sama huomio kuin koko kaupungin tilinpäätöstä: pelkät taulukoidut luvut eivät riitä, vaan niiden merkitystä ja taustoja tulisi avata tekstissä enemmän.

Hankintojen osalta tarkastuslautakunta kantaa huolta kilpailun avoimuudesta. Tarkastuslautakunta pitää tärkeänä, että Riihimäen Vesi hyödyntää kaupungin keskitettyjä hankintapalveluja ja että hankintapalveluissa varmistetaan riittävä erityisalojen hankintalainsäädännön tuntemus.

Hankinnoissa on noudatettava yhteisiä, dokumentoituja prosesseja ja niitä on toteutettava järjestelmällisesti yhteisissä järjestelmissä läpinäkyvyyden, seurannan ja arvioinnin varmistamiseksi.

Lautakunta huomauttaa myös, että vesihuoltoliikelaitosta ei ole otettu kaupungin johtoryhmään, vaikka sen odotetaan noudattavan kaupungin yhteisiä käytäntöjä. Tämä herättää kysymyksiä organisaation siiloutumisesta ja siitä, miten hallintosäännön puitteissa voidaan toimia erillisesti, vaikka liikelaitoksena Riihimäen Vesi on osa kaupunkia.

Lisäksi tarkastuslautakunta pohtii, miten vesihuoltoliikelaitoksen ulkopuolelta ostettavien palvelujen, kuten konsulttityön, tarpeellisuutta voidaan arvioida luotettavasti, kun oman työn kustannuksia ei ole selkeästi laskettu. Kaupungin tulisi kehittää keinoja oman työn arvon näkyväksi tekemiseen ja mittaamiseen.

Riihimäen kaupunkikonsernin arviointi

Konsernin johtaminen

Tarkastuslautakunta edellyttää, että johtamis- ja hallintokäytäntöihin saadaan lisää avoimuutta. Kaupunkiyhtiöiltä voisi vaatia mahdollisimman laajaa avoimuutta. Tarkastuslautakunta ihmettelee, miten nykyisessä konserniohjeessa mainittuja raportointia ja muita valvonta- ja seurantakeinoja käytännössä käytetään. Julkisosmisteisten yhtiöiden tulisi omistajiensa tapaan olla toiminnaltaan avoimia.

Konserniyhtiöiden tilinpäätösraportoinnin kaupungin tilinpäätöskirjassa tulee olla yhdenmukaista. Raportoinnista on saatava riittävät tiedot, jotta yhtiöiden onnistumista suhteessa valtuuston asettamiin tavoitteisiin voidaan arvioida. Kaupungin tulee omistajaohjauksellaan vahvasti vaikuttaa siihen, mitä tietoja se saa omistamistaan yhtiöistä ja miten tiedot esitetään tilinpäätöskirjassa.

Tarkastuslautakunta toteaa, että sillä on ollut hyvin vähän tietoa käytettävissään konserniyhtiöiden tavoitteiden arviointiin. Vaikutelma on, että kaupunkiemo ei ole tarpeeksi seurannut tytäryhtiöidensä toimintaa. Tarkastuslautakunta edellyttää, että kaupunkikonsernin johto kiinnittää seurantaan ja valvontaan huomiota ja kehittää konsernin johtamista.

Konserniyhtiöt

Konserniyhtiöiden hallituksilla on vastuu ja velvollisuus edistää yhtiön tavoitteiden ohella myös kaupunkiomistajan tavoitteita, joten kaupunkiemon on varmistettava, että yhtiöitä hoidetaan parhaalla mahdollisella tavalla. Tarkastuslautakunta pohtii, olisiko konserniyhtiöiden hallituksiin tarpeellista nimittää ulkopuolisia hallitusammattilaisia, ja muutenkin huolehtia siitä, että hallituksen osaamisessa kokonaisuutena on riittävästi asiantuntemusta juuri kyseisen yhtiön toimintaan. Vaikka tarkastuslautakunta pitää oleellisena, että kaupunkiemo hyötyy tytäryhtiöiden tuottamasta voitosta, tärkeää ovat myös hyvä hallinto, konserniohjauksen noudattaminen ja toiminnan läpinäkyvyys niin pitkälle kuin se on osakeyhtiölain puitteissa mahdollista.

Konsernin tavoitteet tulee viestiä hallituksille niin selvästi, että hallitus pystyy niihin selkeästi sitoutumaan, niiden toteuttamista on mahdollista seurata, ja lopputulokset ovat mitattavia.

Kaupunkiemon tulisi pyrkiä aktiiviseen ja aitoon vuorovaikutukseen määräysvallassaan olevien konserniyhtiöiden kanssa niin, että kunkin yhtiön omat tavoitteet lomittuvat konsernin kokonaisedun kanssa ja yhteistyö on sujuvaa myös mahdollisissa ongelmatilanteissa.

Tarkastuslautakunta painottaa, että konserniyhtiöiden omistamiseen pitää olla strateginen syy, ja syyn pitää välittyä tilinpäätöskirjasta. Konserniyhtiöiden on edistettävä konsernin tavoitteita. Konsernin on kokonaisuutena palveltava ensisijaisesti kuntalaisten etuja.

R *Tarkastuslautakunta toivoo, että kaupunkiemo vahvistaa konsernivalvontaa ja edellyttää, että konserniyhtiöiden sisäinen valvonta saatetaan lain ja kaupungin antamien ohjeiden vaatimalle tasolle.*

Riihimäen Kotikulma

Riihimäen Kotikulman tavoitteista yksikään ei ole toteutunut. Tarkastuslautakunta huomioi, että toteuman esitystapa on kiertelevä. Tavoitteet 2 ja 3 ovat huonosti mitattavissa ja määritelmät jättävät paljon tilaa tulkinnalle. Tarkastuslautakunta toivoo, että valtuusto muotoilee tavoitteet selkeästi niin, että niiden tarkoitus ja toivottu lopputulos ovat selkeitä. Arviointityön kannalta on keskeistä, että tavoitteet ovat itsessään ymmärrettäviä.

Kotikulmalle valtuuston asettamat tavoitteet tai niiden toteutuminen eivät näy. Kotikulman tunnusluvut herättävät merkittäviä kysymyksiä, sillä vertailutaulukossa on vuoden 2023 luvut kahtena eri versiona, eivätkä luvut ole keskenään loogisia. Tarkastuslautakunta pitää erikoisena, että tilinpäätöskirjassa ei ole mainintaa siitä, että Kotikulman toimitusjohtaja vaihtui ja asiaan liittyy taloudellisia epäselvyyksiä. Lisäksi tarkastuslautakunta on kysynyt konsernijohtolta ja yhtiön johdolta erityistilintarkastuksesta, ja medialähteistä on käynyt ilmi, että erityistilintarkastusta ei olekaan suoritettu, vaan kyseessä oli muu taloudellinen selvitys. Tarkastuslautakunta ei ole saanut riittävää ja oikeaa tietoa Kotikulman arvioimiseksi. Tarkastuslautakunnan toimivaltuudet eivät ulotu yhtiön sisäisten asioiden selvittämiseen. Tarkastuslautakunnan toimivaltuudet eivät ulotu yhtiön sisäisten asioiden selvittämiseen, joten lautakunta arvioi yhtiötä pelkästään sille annettujen tietojen varassa.

Tilinpäätöskirjan arviointi

Tarkastuslautakunta on arvioinut kaupungin tilinpäätöskirjaa myös tänä vuonna. Koska tilinpäätöskirja on tarkoitettu tavalliselle yleisölle, kuntalaiselle ja päättäjälle, tarkastuslautakunta haluaa nostaa esiin kolme keskeistä parannuskohdetta:

- 1. Luettavuus ja saavutettavuus:** Tilinpäätöskirjan tulee olla selkeä ja helposti ymmärrettävä kaikille lukijoille. Myös tänä vuonna tilinpäätöskirja on sekava ja vaikeasti hahmotettava, mikä heikentää sen viestinnällistä arvoa. Viestintä ja markkinointi -yksikkö tulee ottaa ajoissa mukaan tilinpäätöskirjan laatimiseen.
- 2. Peruspalveluiden arviointi:** Kunnan tärkein tehtävä on peruspalveluiden toteuttaminen, ja sen raportointia tilinpäätöksessä tulee parantaa. Naapurikuntien tilinpäätöskirjoissa on hyviä esimerkkejä toimivasta esitystavasta. Parhaita käytäntöjä kannattaa lainata muilta ja muokata Riihimäelle sopivaksi.
- 3. Johdonmukaisuus:** Tilinpäätöskirjan taulukoissa, luvuissa ja teksteissä on valitettavia epätarkkuuksia ja ristiriitaisuuksia, jopa lukukelvottomia taulukoita, jotka heikentävät kokemusta tilinpäätöskirjan luotettavuudesta. Tilinpäätöksen tulisi antaa oikea ja riittävä kuva kaupungin taloudesta, ja tilinpäätöskirjan koostamista tulee siksi johtaa paremmin. Lukija ei voi joutua tulkitsemaan ja arvailemaan, mitä oikeasti tarkoitetaan.

Tarkastuslautakunta on toivonut tilinpäätöskirjan luettavuuteen ja ulkonäköön parannuksia jo usean vuoden ajan. Tarkastuslautakunta vaatii, että tilinpäätöskirjan parantamiseen vihdoinkin panostetaan, sillä sen avulla kuntalaiset ja päätöksentekijät hahmottavat kaupungin taloustilannetta. Kuntien tämänhetkinen hankala rahoitustilanne lisää tiedontarvetta talouden seurannasta, ja kunnollinen tilinpäätöskirja auttaisi välittämään ajatusta toimivasta taloudenpidosta.

Avoimuus ja läpinäkyvyys kärsivät siitä, että tietoa ei esitetä ymmärrettäväksi. Tilinpäätöskirja on kaupungin viestintää kaupunkilaisille, ja sen avulla voisi lisätä kiinnostusta kunnan päätöksentekoon, jos se olisi ymmärrettävä ja helposti lähestyttävä. Ymmärrettävyys on myös sitä, että olennainen tulee esiin ja kaupunkilainen osaa kiinnittää huomiota tärkeimpiin asioihin.

Riskejä läpikäyvä luku on valitettavasti hankalasti hahmotettavissa. Kyberrikollisuus on lisääntynyt, mutta siihen ei oteta mitään kantaa. Tarkastuslautakunta peräänkuuluttaa parempaa geopoliittisen tilanteen aiheuttamien riskien analysointia niin, että lukija ei joudu tekemään omia tulkintojaan. Vaikka riskeihin varautuminen on kriittistä tietoa, eikä siitä siksi voi kirjoittaa täysin avoimesti. Kaupunkilaiselle tulee silti välittyä kuva siitä, että kaupunki on ajan tasalla ja ottaa riskit aidosti huomioon.

Seuraavalle tarkastuslautakunnalle

Tarkastuslautakunta toivoo, että tuleva tarkastuslautakunta kiinnittää erityistä huomiota seuraaviin asioihin:

Dokumentointi korruption ehkäisyn välineenä

- Dokumentoinnin merkitys korruption ehkäisyssä on keskeinen.
- Toimialojen tulee varmistaa, että kaikki päätökset ja toimenpiteet dokumentoidaan asianmukaisesti ja läpinäkyvästi.

Kyky kerätä tarvittavat tiedot toiminnan arviointiin

- Tarkastuslautakunnan tulee varmistaa, että sillä on käytössään kaikki tarvittavat tiedot toiminnan arviointiin.
- Tiedonkeruu perustuu hyvään yhteistyöhön eri toimialojen kanssa.

Tämä tarkastuslautakunta on kokenut, että hyvin suunniteltu aikataulut, maltillinen kuultavien määrä per kokous sekä yhteisten ajatusten kirjaaminen ylös heti kuulemisen jälkeen ovat helpottaneet toimintaa. Pitkään mukana olleet jäsenet korostavat, että tarkastuslautakunta käsittelee kokonaisvaltaisesti koko kaupungin asioita, ja tarkastuslautakunta voisi siltä kannalta sopia myös aloittavalle luottamushenkilölle, sillä kaupungin kokonaisuuden ja organisaation toiminnan sekä päätöksenteon ymmärtäminen tulee helpommaksi.

Tarkastuslautakunta hyötyy siitä, että sen jäsenet seuraavat aktiivisesti kaupungin päätöksentekoa ja tiedotusta. Tämä auttaa jäseniä pysymään ajan tasalla kaupungin asioista ja tekemään perusteltuja arviointeja.

Lopuksi tarkastuslautakunta haluaa kiittää kaupungin johtoa, viranhaltijoita, työntekijöitä ja muita toimielimiä hyvästä yhteistyöstä kuluneen valtuustokauden aikana.

Lisätiedot

Hallinto ja konserni -toimiala

+358 40 353 4905

etunimi.sukunimi@riihimaki.fi

www.riihimaki.fi

RIIHIMÄKI